

tutum fluentis abundans, siente Domino fonte vivo, & ipsa sitit; ut ea de causa, quâ fons vivus suus ille Iesus salutem nostram sitiebat mundum redempturus, & ipsa suo modo sitiret. Stat pro asserto Richardus Rhotom. Presbyt.

Maria una cum Filio in Calvarie, col. 48. litt. E., Christum sic allocuit, mani generis in Cruce sitivisti, Joannis 19. sic & ipsa sitivit. Stabat enim juxta crucem, sicut dicit Ambrosius, non ut dolorem Filii consideraret, sed ut salutem humani generis expectaret. Hinc pro Christo & Maria locum psalmi 61. vers. 5. Ambrosius de Fide cap. 6. ex Græco legere videtur: Cucurrerunt in siti.

387. Cooperari enim ad humani generis redemptionem, sicut fuit gloria Patris æterni, ita etiam compati fuit gloria temporalis Matris Mariæ. Ob dilectionem quâ Deus Pater profectus est mundum, tradidit Filium suum hominibus percutiendum & crucifigendum; immò permisive percussit, vulneravit, atque crucifixit: de quo pangebat Psaltes psal. 68. vers. 27. sic: Quoniam quem tu percussisti persequui sunt. Chaldæus legit, Quem tu vulnerasti. Alii, Cui plaga infixisti. Hebraicæ linguae ea est proprietas, ut ei qui factum permittit, adscribat; eo quod prohibere potuit, & non prohibuit: quo sensu Pater æternus ut nos redimeret, tradidit dilectissimum filium suum pro peccatis nostris, eum percussit, vulneravit, confixit. Unde Genebrarus super relatum Psalmi hemisticthion, ait: Quem Christum tu pro peccatis generis humani Crucis subjecisti, isti crudeliter persequuti sunt, & Crucem Crucis addiderunt. Percusso ad disciplinam pertinet, persequutio ad odium & crudelitatem. Quare oppositè illa de Deo Patre, hac de Iudais hostibus intelliguntur. Igitur æternus Pater ne (ut ita dicam) nostræ redempcionis laude & gloria videretur orbari, se ipsum propter delicta nostra percussisse Filium suum, per Isaiam cap. 53. vers. 8. testatur: Propter scelus populi mei percussum; permisive quidem, ob salutem populi mei. Hoc etiam modo permisive poterat etiam Deipara cùm Filium suum Iesum æterno offe-

Psalm. 68. Chaldæus. Alii. Pater æternus quo sensu suum filium percussit, vulneravit & pro nobis crucifixit.

Gilbert. Genib. 53. Quia fluentis abundans, siente Domino fonte vivo, & ipsa sitit; ut ea de causa, quâ fons vivus suus ille Iesus salutem nostram sitiebat mundum redempturus, & ipsa suo modo sitiret. Stat pro asserto Richardus Rhotomag. libro 1. de laudibus B. Mariae, col. 48. litt. E., Christum sic allocuit, mani generis in Cruce sitivisti, Joannis 19. sic & ipsa sitivit. Stabat enim juxta crucem, sicut dicit Ambrosius, non ut dolorem Filii consideraret, sed ut salutem humani generis expectaret. Hinc pro Christo & Maria locum psalmi 61. vers. 5. Ambrosius de Fide cap. 6. ex Græco legere videtur: Cucurrerunt in siti.

rebat Parenti, dicere: Propter scelus redimendum populi mei percussi eum, in oblatione totius suæ passionis, ut unâ cum Patre æterno ego mater pulchræ dilectionis partem etiam aliquam in hominum haberem salute. Legimus enim apud Zachariam cap. 13. vers. 3. hæc: Configent eum Pater ejus, & Mater ejus. Legit sic Vatablus, Transfigent; supple cum Cornelio & Tirino, lanceâ, vel clavis in Cruce. Non enim materialiter effectivè, aut ex labore, ut fecere Judæi; sed amore & zelo, quo prodesse cupiebant humano generi, & permisive illud enunciandum venit de Deo Patre & Maria Matre. Accipe verba S. Antonini Florentini 4. part. tit. 15. S. Antonini cap. 41. §. 1. ubi D. Anselmum sequens, hæc subdit alloquens Deiparam: Ita divina voluntati conformis fuisti, ut salutis humani generis avidissima essem, ut dicere audeam, quod si nullus fuisset repertus, qui filium crucifigeret, ad hoc ut sequeretur salus hominum, & adimpleretur voluntas Dei secundum rationem, si oportuisset, ipsa posuisset in Crucem. Et adducit exemplum de Abrahamo cupiente filium sacrificare, ut obtemperaret voluntati Divinæ.

Christo igitur confixa cruci Maria, adveniente sui tempore transitus, moritur citra omne debitum legis, ex obedientia, ut mortem sui Filii imitaretur, qui factus fuit obedientis usque ad mortem, ut ad Philipp. 2. vers. 8. legitur, mortem autem crucis; quam quidem Maria in situ & positione sui corporis etiam fuit imitata, ut in cruce mortua ex obedientia Dei, Christo Ecclesiæ capit, uti Ecclesiæ collum, conformatetur. Dixi citra omnem debitum legis; quia supponimus Virginem conceptam in statu plenæ innocentia, fine originali peccato, & fine debito peccandi, uti ex superiori dictis potest suaderi: ideoque Dominus Mariæ præcipiens mori, communis legis status innocentia proprium dispensavit, ut Matrem suam vocaret ad æthereum thalamum. Si enim Moyses servus Domini, mortuus est in terra Moab, jubente Domino, ut Deut. cap. 34. vers. 5. refertur, sine morbo, ægritudine, aut dolore aliquo manifesto: quid quod Maria ipsius

Deuter.

53.

Iudor. Cli-
chœvus.

Zachar. 13.
Vatablus.
Cornel. à
Lapide.
Jacob. Ti-
rin.

Maria mor-
tua in Cru-
ce, quo in-
debet?

Angel. Vul-
pes.

1. Corinth.
15.

Redemp-
tione nostra
fides, Chri-
sti Domini
Resurrec-
tione obfir-
marit.

Bruno
Herbipol.

ipsius Domini Mater, Domini ad præceptum migraverit; Subjicio verba Iudoci libro de Assumptione, cap. 6. ubi ait de Deipara obdormiente loquens: Tam fuit à dolore carnis extranea, quam à corruptione fuerat aliena. Crediderim eam non decubuisse lecto, more agrotantium, & qui morbo oppressi claudunt hanc vitam (cum venia pictorum & sculptorum;) cum neque infirmitate vexata credi debeat, neque debilitate prostratas sed flexis reverenter genibus, & sublatis in cælum manibus, (ecce crucis morientis formam) inter orandum accepitissimum Deo spiritum commendasse. Ergo Maria, etiam ad mortem suam fuerit amoris Dei sauciata cuspidé, nihilominus sine ulla doloris vi ad Dei iussum mortua fuit, obediens usque ad mortem, mortem autem in forma crucis: nam si quod Eva inobediendo destruxit, Deipara reparavit obediens; in obedientia, ut Filius, ad cælum emigravit, ut modo possibili fieret conformis Redemptori. De Maria enim Deum exorante pro dispensatione innocentiæ status, cœlesti vulnerata amore, scriptit Angelus Vulpes noster tom. 3. partis 4. Summa Theologie, disput. 84. art. 1. num. 7. sic: Tandem sibi à Deo impetravit Maria illius (communis legis status innocentia) suspensionem, ut Christum suum Filium imitaretur. Maria enim mortua obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis, terrena etiam die resurrexit, ut Christus (sed non sicut ille propria virtute,) ut fides nostra confirmaretur Deipara resurreccione, necnon ut nobis augeretur utilitas, quam ex Christi resurrectione jam antea principaliiter universus receperat Christianus populus. Quod si Christus non surrexit, vana est fides nostra, ut testabatur Paulus 1. Corinth. 15. vers. 17. Deus enim Christi resurrectionem destinavit ad nostram justificationem, decernens nos non nisi post illam justificare; quia resurrexit & Christi passio, unum opus censetur redēptionis, unaque actio moralis completa, qua simul & semel meruit nobis Christus remissionem peccatorum, & redēptionem nostram: ex Hieronymo enim, ore Christi scripsit Bruno Episcopus Herbipolensis su-

per Psalm. 29. ad vers. 10. (apud eum 11.) hæc: Nulla est utilitas quâ san-

guinem effudi,

nisi resurrexero à mor-

tuis.

Ut totum hoc non solum sub-

stantialiter & præcisè in Christi Do-

mini

resurrec-

tione

lucraretur re-

demptus homo,

sed etiam extensivè

& accidentaliter,

congrueque in re-

surrec-

tione

Mariæ

Dur.

Mariæ ter-

tia die vir-

tue Dei

re-surrexit.

Psal. 131.

Hugo

Cardinalis.

S. Antoniu-

nus.

Ambros.

Cather.

Kich. Laut.

Juvenalis.

Antistitis.

habita apud Glycam 3. par.

te suorum Annalium,

ait enim ille:

Nam quia norat David eam,

que arca sancti

Christum utero suo gestasset, ac

illam ipsam ob causam arca sancti

tatis esset, atque nuncuparetur, eo

dem pacto resurrectorum è sepul-

chro, quo & natus ex ipsa Christus

Dei filius & Deus resurrexit; id

circò non abs re consimilem utrius

que resuscitationem ex mortuis

multò antè quasi pictura quadam

expressit: Surge Domine in re-

quiem tuam, tu & arca sanctifica-

tionis tuæ, &c. Hoc idem de Ma-

ria ad similitudinem sui Filii resur-

gente ipse suus prænotarat Sponsus,

Canticorum capite 7. vers. 7. his ver-

bis: Statuta tua assimilata est palma.

Legunt sic Aquila & Malvenda: Ista

resurrectio tua: Hoc suscitatio tua assi-

milata est palma. Christus enim re-

surgens ex mortuis, simul Phœnix &

mystica Palma fuit; est enim Græ-

cis nomen Palma, æquivocum ad

Phœnicem avem, in diuturnitate,

& suscitate: cui in sua susci-

tatione, sive resurrectura, est assimilata

Deipara,

Suprà 1. p.

III. 7. a. 104.

Divide de-

siderata.

Cantic. c. 7.

Aquila.

Malvenda.

Deipara, ut quā ad imitationem sui Filii passa, mortua atque suscitata fuit, nobis extrinsecē fidem resurrectionis augeret, & quandam Fidelibus praeberet utilitatem. Totum claudit assertum suā sententiā suprā datus Vulpes ^{Ang. Vulp. à monte Piloso.} tomo 3. parte 4. Summa Theologia, disp. 84. art. 5. sive ultimo, ubi sic fatur: *Maria utique eleēta ut sol, ad imitationem sui Filii miraculōsē mortua, post tres dies resurrexit, ut appareret ad imitationem sui Filii, simul cum tota divina Trinitate habuisse partem in communi vivificatione hominum. Sed dices cur Maria miraculōsē mortua? Quia præter jus originālis justitiā suā, Deipara ad nutum & Dei iussū, tanquam inter mortuos libera, animam suam Sponso suo obtulit & sacravit: & quia hoc fuit supra omne debitum legis generalis, à quo fuit etiam libera pia Dei mater, ex suprā dictis in hoc tractatulo; credimus piè Mariam miraculōsē emortuam fuisse.*

ILLUSTRATIO XXV. PANEGRICA.

Ad illa verba libri Iudicium, cap. 4. & 21. Et ingressa absconditè, & cum silentio, &c.

Opportunum silentium, virtutum est arma, scutum & munimentum ad conflictum; idēo *Maria semper victrix, quia tempestivi silentii clypeo jugiter incessit armata.*

389.

Judicium
c.4.

DO C T A cælitus Jahelin clausura servare silentium, hoc veluti obarmata scuto suum, populique Israëlis vincit hostem, ipsum perimit, & felicit triumphat. Et ingressa absconditè (ait sacer textus Iudicium 4. vers. 21.) & cum silentio posuit supra tempus capitis ejus, Sisara videbatur, clavum, percussumque malleo defixit in cerebrum usque ad terram. Sanè benè instructa sacra herois tacet

dum vincere tentat hostem, & suum à captivitate & pressura populum liberare contendit. *Est enim silentium speculator hostium, & à captivitate liberat,* inquit Joannes Climacus in Scala Paradisi, gradu 11. Unde D. Ambrosius tomo 2. ad titulum Psalmi 28. exclamat: *O validum scutum, circumspete munitionis silentium! In omnī enim confictu & certamine, sive animi, sive corporis, proficuum est silentium ad triumphum. Quod vel in suo ethymo Hebraico, Demama, à verbo Damam, quod est domare, subjicere, hostes etiam arcendo, ipsum suadet silentii nomen.* De silentio Elias Cretensis in scholio 2. Scala, gradu 11. sic fatur: *Silentium non solum animam ab hostibus defendit, sed hostes nec accedere quidem propius permittit. Immo & exterioris de silentio testantur: silentium est virtutum arma, Thalassius aiebat in Hecat. 1. num. 66. Et Plinius lib. 28. cap. 6. ait: Silentium singularis prædicti est. Si vocem extrices prædicti, & ejus velis exprimere vam, habebis silentium non modò esse militum custodiā ad loci personarumque munitionem, sed & salutis propaginaculum, ad tutamen simul & inimicorum debellationem. Hinc fertur de Samio Ægle, quod cūm esset à nativitate mutus, inter athletas ferè victor palmarum victoriæ in sacro certamine reportabat, garrulis superatis hominibus in agone: nam vires quas garrulitas enervabat, silentium recuperabat ad triumphum. De ciconia alite refert etiam Plinius lib. 20. cap. 23. magnum semper cum serpente habere certamen, quem illa semper vincit, semper superat, & ad ultimum enecat rostro; sed non nisi in summo silentio, cūm lingua ciconiæ careant. Eo enim rostri instrumento, quo carent lingua, & garrire nequeunt, eodem vincunt colubrum, & quasi scuto obarmata teloque peracuto suffultæ draconem enecant & serpentem. Ausculta sic fantem Plinius loco allato: *Sunt qui ciconis non inesse linguas confirmant: honos iis serpentum exitio tantus, ut in Thessalia capitale fuerit occidisse, eademque legibus pena, qua in homicidium. Juxta Plinii dictum sic etiam Valerianus libro 17. pag. 126. scribit: Pier. Vale. Nullum**

Ioan. Clima.
D. Ambros.

silencium
validum
est mun-
imentum & scu-
tum adver-
sus hostes.

Thalass.
Plinius.

silencium
est virtu-
tum arma
& præ-
dictum.

Ægles
mutus, pra-
eteris lo-
quacibus,
victoria
palma de-
coratus.

Ciconia
elinguens, ro-
stro serpen-
tis vincit
& enecat.

c.18.

D. Ansel-
mus.
Tertullian.
Petrus Ble-
fensis.

Andreas
Cret.

Nullum animal contra serpentes acrius, neque assidue magis dimicat quam ciconia. Et paulo infra afferit, Posse etiam Hieroglyphico Dei ciconiam ea ratione figurari, quod his aliis non inesse linguam observatum sit. Ciconia avis multicolor, cuius inferiores pennæ pallidæ sunt, superiores ceruleæ, postremæ albæ rubæque, rostrum & pedes habens similes corallo, quia cum silentio enecat draconem, Deum designare valet (quid quod Jabel in silentio Sisaram petimens, Mariam draconem præsignificet superantem?) nos instruens Deum silentio etiam viciſſe mundum, & superavisse tartareum colubrum.

390. Amedeus Lausaniæ Episcopus homilia 3. de Incarnatione Christi, & Virginis Conceptione, de Spiritu-Sancto, de Verbo Divino ad nos adventante loquens, ait ad æternum Patrem: *Apparuit nobis filius tuus, sicut apparere solet fortis adjutor, & liberator obcessis, jamjamque ruituris in prælio, quibus mors intentatur, præ oculis hostili gladio communante, & armata dextra stiente cruentem. Sic ille nobis apparuit. Invisibilis Deus è regalibus sedibus descendens, ut fortis adjutor & liberator noster depingitur Amedei calamo; sed nullis satellitibus stipatus, nullis induitus armis, nullâ galeâ, clypeoque copertus. Sanè quia silentii Deus noster arma induerat ad prælium, nullo alio scuto ad certamen armatur, nec telum aliud afferit contra serpentem & orcum, nisi silentium pro clypeo. Hoc ipsa nos edocuit de Dei Verbo Sapientia cap. 18. vers. 14. & 15. his verbis: Cum enim quietum silentium contineret omnia, & nos in suo cursu medium iter haberet, omnipotens sermo tuus de cœlo à regalibus sedibus, durus debellator in medianum exterminii terram proficit. Mysticè de Incarnatione Verbi, deque ejus ineffabili nativitate præfatum interpretantur textum Anselmus in Elucidar. Tertullianus contra Marcion. cap. 9. Petrus Blesensis serm. 6. de Nativitate, & alii. Et ad datum texum alludens Andreas Cretensis orat. 4. quæ est de Incarnatione, sive de Annunciatione, sic pro nostra mente scriptit: Advenit hodie qui ubique est, ut gaudio omnia imp. R. Mart. del Castillo, Paneg. Mar.*

pleat. Quà porrò ratione advenit? „ Nullo certè satellitio stipatus, non „ Deus in-
ducit pro-
armis &
clypeo silen-
tium, ne ra-
cie diabol-
ique illaque-
tum. Serpentem.

Græca lect.
Sap. 18.

Amed.

Ad Hebr.

Isaïas 53.

Apocal. 19.

Sed si ciconiam Dei esse hierogly-
phicum 391.

Vu